

Govor predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Ognjena Tadića na Globalnoj konferenciji Parlamentarne mreže Svjetske banke i MMF-a

Vašington, 11. travanj 2016.

"Uvaženi organizatori, poštovane kolege, dame i gospodo,

Učestvujemo u još jednoj međunarodnoj konferenciji od koje se očekuje razmjena mišljenja o stanju naše civilizacije, a u vezi sa egzistencijalno značajnim pitanjima razvoja, zapošljavanja, zdravlja, klimatskih promjena, ravnopravnosti polova i efikasnom finansijskom sektoru.

Dolazim iz zemlje koja se nalazi u Evropi, na Mediteranu, zemlje koja po svom stanovništvu ulazi u sastav slovenskog svijeta, ali je to stanovništvo svrstano u tri naroda i dio je pravoslavnog i katoličkog i muslimanskog svijeta. Ne tako davno preživjeli smo težak građanski rat nastao u procesu raspada Jugoslavije, pa još uvijek brojimo žrtve, progonimo odgovorne i liječimo rane. Ipak, važno je da znate, da je na snazi efikasan mirovni sporazum koji je nastao uz međunarodnu podršku, i koji je baza održivog mira i političke stabilnosti. S obzirom na političke odnose koje održavamo, za nas se može reći da smo demokratsko društvo u razvoju. Imamo stabilne odnose za NATO-om, Ruskom federacijom i islamskim zemljama. Strateški smo zainteresovani za priključenje Evropskoj uniji, kao i sve zemlje naše regije.

Zemlja je bogata prirodnim i ljudskim resursima i nalazi se na idealnom dijelu planete koji pogoduje razvoju ekonomije i svih trgovinskih oblika. Ipak, imamo ekonomske probleme. Razlozi za te probleme uglavnom su nastali u procesu tranzicije iz socijalističkog u kapitalističko društvo, u procesu transformacije kapitala iz državnog u privatni, u direktnim i indirektnim ratnim štetama, u korupciji protiv koje se borimo, kao i u višedecenijskom lošem ekonomskom planiranju i upravljanju. Potrošili smo mnogo novca, našeg i iz kreditnih izvora, u cilju da unaprijedimo uslove poslovanja, ali moram priznati da nismo zadovoljni stepenom razvoja i kvalitetom života. Te kategorije mogu biti neuporedivo bolje nego što su danas. Neprestano tražimo rješenja za unapređenje ekonomskog stanja. Orijetisani smo tako da usvajamo standarde Evropske unije i nadamo se da će nam to pomoći. U proteklih trideset godina skoro sve naše vlade bile

su reformske. Različitim reformama u svim oblastima redistribuišemo novac i druge resurse, nadajući se ta će takve promjene učiniti naš sistem efikasnijim i produktivnijim. Ovdje kao pozitivan primjer posebno moram navesti reformu fiskalnog sistema koja je unaprijedila ekonomske odnose, stabilizovala budžetske prihode i smanjila korupciju.

Suočeni sa unutrašnjim različitostima više puta smo preispitali i ustavnu strukturu zemlje da bi provjerili da li je ona odgovorna za neke ekonomske probleme, ali smo ustanovili da je postojeća struktura zapravo uslov mira i političke stabilnosti što je u svakoj zemlji osnovni uslov za rješenje svih ostalih problema. Trudimo se da preispitamo i naš način života. Činjenica je, kao i kod drugih mediteranskih zemalja, da bi bili konkurentniji i živjeli mnogo bolje kada bismo znali kako da iskoristimo sve ono za šta smo naš novac već potrošili. Primjera radi, bili bismo zdravije društvo kada bi naši učenici učili onoliko koliko im omogućavaju ulaganja u obrazovni sistem, kada bismo svi zajedno bili zdravi, nahranjeni i čisti onoliko koliko nam omogućavaju prirodni uslovi u kojima živimo, kada bismo istinski i vrijedno radili onoliko koliko nam traje radno vrijeme, kada bi na bazi ravnopravnosti muškaraca i žena gradili društvo u kome polovina stanovnika ne živi u nekom obliku podčinjenosti ili u strahu, na posletku kada bismo prestali da se mrzimo zbog vjerskih različitosti. To nas ne bi ništa koštalo, za to nam ne treba dodatni novac, a bili bismo obrazovaniji, zdraviji, bogatiji i srećniji jer bismo neuporedivo manje strahovali za našu bezbjednost.

Dakle, odgovor se jasno pokazuje. Za naš napredak neophodan je društveni red, mnogo više efikasnog rada i produktivno postupanje sa prirodnim i društvenim resursima koji nam stoje na raspolaganju, a koji su ogromni i veoma kvalitetni. Nemamo pravo na zadovoljstvo prije nego što unaprijedimo našu ekonomiju i u što većoj mjeri zaposlimo naše stanovništvo.

Poštovane kolege,

Bio je ovo kratak izvještaj o stanju u jednoj maloj zemlji koja ima manje od četiri miliona stanovnika, i koja je na našu sreću od prije petnaest godina prestala biti jedna od istaknutijih svjetskih tema. Pozivam vas da nas posjetite i da se sami uvjerite da imamo potencijal i ogromnu želju da zajedno sa svim investitorima stvaramo nove ekonomske vrijednosti.

Dobrodošli i hvala vam za pažnju."